

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Code No. 4332

Series : SS-M/2019

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET : D

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 7 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੈਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸ਼ਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਨ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸ਼ਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪੁਸ਼ਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਨੰ. ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਲਿਖੋ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

4332/(Set : D)

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : 7

(ੳ) ਸਾਵੇ ਸਾਵੇ ਘਾਹ ਉੱਤੇ,
ਗਊਆਂ ਤੇ ਮੱਝੀਆਂ ਦਾ ਚਰਨਾਂ
ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਨੀਵੇਂ ਕੀਤੇ,
ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਚੁਪ ਚਪੀਤੇ,
ਚੁਗਣਾ ਤੇ ਰੱਜਣਾ ਤੇ ਨੱਸਣਾ।
ਦੇਖ ਦੇਖ ਮੁੜ ਮੁੜ ਲੋਚਾ,
ਮੈਂ ਮੁੜ ਪਸ਼ੂ ਥੀਣ ਨੂੰ,
ਆਦਮੀ ਬਣ ਬਣ ਥੱਕਿਆ।

(ਅ) ਸੰਕਾ, ਝਿਜਕ, ਨਿਰਾਸਾ, ਨੁਰਾ
ਅੰਜਕਲੇ ਕਾਫਲੇ ਵਾਲੇ ਕਿੰਜ ਉਪਰਾਮ ਜੇਹੇ ਨੇ
ਸੰਨ ਖਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੰਜਲ ਦੀ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਰਾਹਜਨ ਦਾ ਡਰ ਇਕ ਪਾਸੇ
ਆਪੇ ਵਿੱਚ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ।

4332/(Set : D)

(3)

4332/(Set : D)

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 7
- (ੳ) ਟੁਕੜੀ ਜਗ ਤੋਂ ਨਯਾਰੀ
(ਅ) ਅੰਨ ਦਾਤਾ
(ੲ) ਪਦਮਾ
3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
- (ੳ) 'ਜਾਇਦਾਦ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਆਸ਼ਕ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਕੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ? 2
- (ਅ) ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤਣਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂ? 2
- (ੲ) ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1
- (i) ਪਾਸ
(ii) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ
(iii) ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ
(iv) ਜਗਤਾਰ
- (ਸ) 'ਕੰਡਿਆਲੀ ਥੋਰ੍ਹ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿੱਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਿਖਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 1
- (i) ਵਾਧੂ ਬੰਦੇ ਦਾ
(ii) ਸੰਘਣੀ ਉਪਮਾ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ
(iii) ਸਾਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਕਹਿਰ ਦਾ
(iv) ਕੰਡਿਆਲੇ ਜੀਵਨ ਦਾ
4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 7
- (ੳ) ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਰਿਆਈ
(ਅ) ਪਿਆਰ
(ੲ) ਸੁਇਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ

4332/(Set : D)

P. T. O.

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) ਡਾਕਟਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਦੇ ਲੇਖ 'ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ' ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕੀ ਕੁੱਝ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ? 3
- (ਅ) ਮਿਸਟਰ ਵੈਦਰ ਕਰਾਫਟ ਦੇ ਫਾਂਸੀ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ? 2
- (ੲ) ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਦੀ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ? 2
- (ਸ) ਲੋਕ 'ਕੁਰਾਹੀਏ' ਦਾ ਡੂੰਮ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ? 1
- (i) ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ
- (ii) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ
- (iii) ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਨੂੰ
- (iv) ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਨੂੰ

6. 'ਸ਼ੋਭਾ ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ? ਦਲੀਲਾਂ ਦਿਉ। 7

ਜਾਂ

ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕਪੂਰ ਜਾਂ ਸ਼ਤੀਸ਼ ਕਪੂਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਪਾਤਰ
ਚਿੱਤਰਨ ਕਰੋ।

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) 'ਸ਼ੋਭਾ ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ
ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? 3
- (ਅ) ਰਮੇਸ਼ ਤੇ ਸ਼ੋਭਾ ਦਾ ਤਲਾਕ ਕਿਉਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 2
- (ੲ) 'ਸ਼ੋਭਾ ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਾਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ? 2

4332/(Set : D)

(5)

4332/(Set : D)

- (ਸ) 'ਸ਼ੋਭਾ ਸਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰਾਣੀ ਕੌਣ ਹੈ? 1
- (i) ਸ਼ੋਭਾ (ii) ਸਾਂਤੀ
- (iii) ਲੀਲਾ (iv) ਰੇਖਾ

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ : 7
- (ੳ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
- (ਅ) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ
9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
- (i) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ? 1
- (ੳ) ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚ (ਅ) ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ
- (ੲ) ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ (ਸ) ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ
- (ii) ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
- (ਅ) ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ
- (ੲ) ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋ
- (ਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

4332/(Set : D)

P. T. O.

(6)

4332/(Set : D)

(iii) ਕਾਫਿ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕਿਸਨੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ? 1

- (ੳ) ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ
- (ਅ) ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ
- (ੲ) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ
- (ਸ) ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

1 × 10 = 10

- (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕਿਹੜਾ ਕਿੱਸਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ?
- (ਅ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸ ਮਹਾਕਾਵਿ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ?
- (ੲ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ?
- (ਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ?
- (ਹ) ਪ੍ਰਿੰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
- (ਕ) ਆਈ. ਐੱਸ. ਨੰਦਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?
- (ਖ) 'ਕਣਕ ਦੀ ਬੋਲੀ' ਨਾਟਕ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ।
- (ਗ) ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਾਟਕ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?
- (ਘ) 'ਮਹਿਕ ਦੀ ਮੌਤ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
- (ਙ) 'ਇੱਕ ਛਿੱਟ ਚਾਨਣ' ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?

4332/(Set : D)

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ : 5

(ੳ) ਲੋੜ ਕਾਢ ਦੀ ਮਾਂ

(ਅ) ਦਾਖੇ ਹੱਥ ਨਾ ਅੱਪੜੇ, ਆਖੇ ਬੂਹ ਕੌੜੀ

(ੲ) ਸਹਿਜ ਪੱਕੇ ਸੋ ਮਿੱਠਾ ਹੋਏ।

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਢੁਕਵੇਂ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ : 5

ਨਕਲ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਸਿਫਾਰਸੀਆਂ ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਬੇ-ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਲੋਂ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਲਾਪਰਵਾਹ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਮਾਪੇ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਭਰਿਆ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਜਿਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।